

EU:s strategi för biologisk mångfald för 2030

Miljödepartementet

2020-06-23

Dokumentbeteckning

COM (2020) 380

Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, Rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén EU:s strategi för biologisk mångfald för 2030 Ge naturen större plats i våra liv

Sammanfattning

Strategin ingår som en central del i den europeiska gröna given som syftar till att ställa om EU:s politik till ett rättvist och välmående samhälle med en modern, resurseffektiv och konkurrenskraftig ekonomi och som är klimatneutralt senast 2050. Utarmningen av biologisk mångfald är resultatet av bland annat en ohållbar resursanvändning, varför en omställning till en cirkulär ekonomi är nödvändig. Strategin avspeglar också kommissionens ambition att visa ledarskap i de pågående förhandlingarna om det globala post-2020 ramverket för biologisk mångfald. Strategin beskriver mål och åtgärder för att skydda och återställa naturen i den europeiska unionen genom att utvidga nätverket av skyddade områden och utarbeta en plan för återställande av natur och restaurering av ekosystem på land och i havet. Strategin anger centrala åtaganden till år 2030 då Europas biologiska mångfald ska vara på väg att återhämta sig till nytta för människor, planeten, klimatet och ekonomin.

Strategin beskriver också hur transformativa förändringar ska möjliggöras, genom ökad styrning, en intensifiering av genomförandet av EU-lagstiftning, en integrerad ansats som omfattar hela samhället med bland annat investeringar, prissättning och mätning av naturens värde samt att förbättra kunskap och utbildning. Kommissionen ska införa en ny europeisk styrningsram för biologisk mångfald. Slutligen beskrivs kommissionens

globala agenda för biologisk mångfald, med ett övergripande globalt mål om att alla världens ekosystem har restaurerats, är motståndskraftiga och skyddas i tillräcklig utsträckning före 2050.

Regeringen stödjer att kommissionen presenterar en strategi för biologisk mångfald för 2030 som en del av den gröna given. Regeringen anser att det är positivt att kommissionen tar ett helhetsgrepp och att den har sökt att uppnå synergier med andra initiativ som omfattas av den gröna given och gemensamma mål med strategin ”från-jord-till-bord”.

Regeringen välkomnar på ett övergripande plan kommissionens ambition i strategin för biologisk mångfald till 2030. Strategins förslag behöver åtföljas av konsekvensanalyser för EU. Konsekvenserna för Sverige behöver också analyseras. När reglering behövs på EU-nivå är det viktigt att ta hänsyn till att kostnadseffektiviteten för specifika åtgärder kan skilja sig åt mellan medlemsstater och beroende på när i tiden de genomförs. Regeringen anser att det är viktigt att strategin för biologisk mångfald beaktar även ekonomiska och sociala hållbarhetsaspekter.

Regeringen anser det viktigt att strategierna på ett samstämmigt sätt bidrar till den gröna givens övergripande målsättning. Regeringen välkomnar att strategin tydliggör synergier mellan klimatfrågan och biologisk mångfald och anser att Bland olika kostnadseffektiva lösningar även nyttja naturbaserade lösningar i syfte att använda potentialen hos biologisk mångfald där så är lämpligt.

1 Förslaget

1.1 Ärendets bakgrund

År 2011 antog kommissionen den första strategin för biologisk mångfald med 6 mål och 20 åtgärder i syfte att stoppa förlusten av biologisk mångfald och ekosystemtjänster till år 2020. År 2016 antog Europaparlamentet en resolution för halvtidsutvärderingen av strategin, där parlamentet uttryckte sin allvarliga oro över den fortsatta förlusten av biologisk mångfald och konstaterade att målen inte kommer att nås utan ytterligare, avsevärda och fortgående insatser. Parlamentet betonar att habitatförstörelse, till följd av förändrad markanvändning, klimatförändringar, ohållbar konsumtion och nyttjandet av haven, är den viktigaste faktorn som driver förlusten av biologisk mångfald.

Den 20 maj 2020 presenterade kommissionen sin EU-strategi för biologisk mångfald 2030 som en del av den europeiska gröna given (KOM (2019) 640, se Fakta PM 2019/20: FPM14). Den syftar till att föra Europas biologiska mångfald mot återhämtning till 2030 till nytta för människor, klimatet och planeten. Strategin avspeglar kommissionens förslag på EU:s bidrag till de pågående förhandlingarna om det globala post-2020 ramverket för biologisk mångfald, som ska beslutas vid det femtonde partsmötet inom konventionen för biologisk mångfald, CBD COP-15. I kontexten av pandemin orsakad av det nya coronaviruset, syftar strategin till att bygga upp våra samhällens motståndskraft mot framtida hot så som effekter av klimatförändringen, skogsbränder, osäker livsmedelsförsörjning och sjukdomsutbrott, genom att skydda vilda djur och växter och bekämpa olaglig handel. Som en central del av den europeiska gröna given ska strategin också stödja en grön återhämtning efter pandemin.

1.2 Förslagets innehåll

Strategin inleds med att konstatera att pandemin orsakad av det nya coronaviruset har tydliggjort att det behövs hållbara distributionskedjor och konsumtionsmönster som inte överskrider de planetära gränserna. Att investera i skydd och återställande av naturen kommer att vara avgörande för Europas ekonomiska återhämtning efter krisen. Över hälften av världens totala BNP är beroende av naturen och de tjänster som den tillhandahåller. Tre stora sektorer – byggsektorn, jordbruket och livsmedelssektorn, är ytterst beroende av naturen och dess ekosystemtjänster. Kommissionen konstaterar att naturen befinner sig i kris och att de fem främsta orsakerna bakom förlusten av biologisk mångfald är förändrad mark- och havsanvändning, överexploatering, klimatförändring och invasiva främmande arter.¹ Strategin ska bidra till att en transformativ global ram för perioden efter 2020 antas vid CBD COP-15, med en övergripande ambition att före 2050 säkerställa en situation där alla världens ekosystem har restaurerats, är motståndskraftiga och skyddas i tillräcklig utsträckning. Kommissionen anser att världen bör ansluta sig till nettovinstprincipen som går ut på att ge mer tillbaka till naturen än vad man tar. En milstolpe för strategin är att säkerställa att Europas biologiska mångfald senast 2030 ska vara på väg att återhämta sig till nytta för människor, planeten, klimatet och ekonomin.

Strategin beskriver vidare mål och åtgärder för att skydda och återställa naturen i Europeiska unionen, genom att utvidga nätverket av skyddade områden och utarbeta en ambitiös plan för återställande av natur.

¹ IPBES (2019), summary for policymakers, s. 17-19, B.10-B.14; Europeiska miljöbyrån (2019), The European environment – state and outlook 2020.

Centrala åtaganden för naturskydd till 2030:

- Att rättsligt skydda minst 30 % av EU:s landyta och 30 % av havsområdet och integrera ekologiska korridorer som en del av det transeuropeiska nätverket. Kommissionen anför att man inom ramen för detta särskilt bör fokusera på områden med mycket högt värde eller mycket hög potential för biologisk mångfald.
- Att strikt skydda minst en tredjedel av EU:s skyddade areal. Som ett led i detta menar kommissionen att det kommer vara avgörande att definiera, kartlägga och strikt skydda alla återstående urskogar och naturskogar ("primary forest" och "old-growth forest") i EU. Betydande områden bestående av andra kolrika ekosystem bör också skyddas. Kommissionen ska under 2020 lägga fram kriterier för identifiering och utseende av ytterligare områden, inklusive en definition av strikt skydd och kriterier för lämplig förvaltningsplanering. Detta ska ske i samarbete med medlemsstaterna och Europeiska miljöbyrån och kommissionen siktar på en överenskommelse före utgången av år 2021.
- Att effektivt förvalta alla skyddade områden genom att definiera tydliga bevarandemål och bevarandeåtgärder för vart och ett av dem och övervaka dem på lämpligt sätt.

1.2.2 En EU-plan för återställande av natur

Kommissionen konstaterar att världen utöver att skydda naturen måste ha högre ambitioner när det gäller återställande av natur, för att vända förlusten av biologisk mångfald. Kommissionen ska till 2021 lägga fram ett förslag om rättsligt bindande EU-mål för återställande av natur för att restaurera förstörda ekosystem, framförallt de som har högst potential att fånga in och lagra koldioxid och förhindra och minska effekterna av naturkatastrofer. De villkor under vilka målen ska uppfyllas kommer att identifieras, såväl som vilka åtgärder som är mest effektiva för att uppnå dem. Förslaget ska föregås av en konsekvensbedömning. Kommissionen kommer begära från medlemsstaterna att de före år 2030 säkerställa att det inte sker någon försämring i bevarandetrender och bevarandestatus för någon av de livsmiljöer och arter som är skyddade enligt fågel- och art- och habitatdirektivet. Medlemsstaterna måste enligt strategin säkerställa att minst 30 % av alla arter och livsmiljöer som för närvarande inte har gynnsam status kommer upp till den kategorin eller uppvisar en starkt positiv utveckling.

1.2.2.1 *Naturen i jordbrukslandskapet, minskade föroreningar och markskydd*

Kommissionen framhäver att denna strategi har en tydlig koppling till och synergier med EU:s strategi "från jord till bord" (F2F) och den nya gemensamma jordbrukspolitiken (CAP post 2020). Kommissionen kommer att vidta ytterligare åtgärder för att fram till 2030 minska den totala

användningen av och risken med kemiska växtskyddsmedel med 50 % och minska användningen av växtskyddsmedel med hög risk med 50 % före 2030. Detta ska stödjas genom det fullständiga genomförandet av EU-initiativet om pollinatörer. Därtill kommer mål om minskat läckage av växnäring med 50 % vilket förväntas leda till minskad användning av gödselmedel med 20 %. En ny kemikaliestrategi för hållbarhet för EU ska läggas fram tillsammans med en nollföroreningsplan för vatten, mark och luft.

Kommissionen anser att det är nödvändigt att få tillbaka minst 10 % jordbruksareal med landskapselement som gynnar en hög biologisk mångfald. Här ingår bland annat buffertzoner, mark i roterande eller fast träda, häckar, improduktiv träd- och buskmark, terrassmurar och dammar. Kommissionen föreslår ett mål om att 25 % av EU:s jordbruksmark ska odlas ekologiskt till 2030. Kommissionen kommer utöver åtgärderna inom den gemensamma jordbrukspolitiken lägga fram en handlingsplan om ekologiskt jordbruk.

Den negativa trenden för den genetiska mångfalden ska också vändas, bland annat genom att underlätta användningen av traditionella växtsorter och djurraser. Kommissionen överväger därför bland annat att se över saluföringsdirektiven för växtförökningsmaterial.

Kommissionen anser att det krävs betydande framsteg när det gäller att identifiera områden med markföroreningar och att återställa skadad mark. Kommissionen avser att uppdatera EU:s temainriktade strategi för markskydd under 2021 samt anta en nollföroreningsplan för luft, vatten och mark.

1.2.2.2 Skog och stadsförgröning

Kommissionen anser att EU utöver att strikt skydda alla återstående urskogar och naturskogar ("primary" och "old-growth-forest") måste se till att övrig skogsmark får en bättre kvalitet, stärkt motståndskraft och att de ökar i omfattning. EU:s nuvarande skogsstrategi löper ut efter 2020. Den nya skogsstrategin kommer den att publiceras under första kvartalet 2021. I strategin för biologisk mångfald anger kommissionen att den ska vara i linje med sina ambitioner för biologisk mångfald och klimatneutralitet. Den ska omfatta en färdplan för plantering av minst 3 miljarder ytterligare träd i EU senast 2030. Kommissionen anser att trädplantering är särskilt fördelaktigt i städer. Kommissionen framhåller att fungerande ekosystem, grön infrastruktur och naturbaserade lösningar systematiskt bör integreras i stadsplaneringen och uppmanar alla städer i Europa med minst 20 000 invånare att utarbeta ambitiösa stadsförgröningsplaner före utgången av 2021.

1.2.2.3 *Energiproduktion*

Kommissionen lyfter att en utfasning av fossila bränslen från energisystemet är avgörande för klimatneutraliteten, och att lösningar som till exempel havsenergi, havsbaserad vindkraft, solenergiparker och hållbar bioenergi ska prioriteras. Kommissionen aviserar kommande vägledning för implementering av de nya hållbarhetskriterier för skogsbiomassa för energiändamål, vilka beslutades 2018. Dessutom framför kommissionen att användningen av stamved, samt foder och livsmedelsgrödor för energiproduktion bör minimeras, oavsett om produktionen sker inom eller utanför EU. Kommissionen avser vidare att genomföra utbuds- och efterfrågeanalyser för biomassa för EU och globalt samt vad gäller för hållbarhet. Arbetet ska redovisas innan årets slut 2020 och Kommissionen ser detta som en del av den höjda EU-ambitionen att skydda och återställa skogsekosystem inom EU. Resultaten ska utnyttjas vid kommande översyner av Förnybarhetsdirektivet, Direktivet för handel med utsläppsrätter, samt LULUCF-förordningen.

1.2.2.4 *Marina och limniska ekosystem*

Kommissionen lyfter fram att återställda marina ekosystem med fullgott skydd ger väsentliga hälsomässiga, sociala och ekonomiska fördelar för kustsamhällen och EU som helhet och att behovet av stärkta åtgärder är mer akut eftersom förlusten av biologisk mångfald ökar kraftigt till följd av den globala uppvärmningen. Negativa effekter på känsliga arter och livsmiljöer, inklusive havsbotten, till följd av fiske och utvinningsverksamhet ska minskas väsentligt för att uppnå god miljöstatus. Uttaget av marina resurser måste vara hållbart, och nolltolerans måste gälla för olagliga metoder. Kommissionen ska föreslå en ny handlingsplan för att bevara fiskeresurser och för att skydda marina ekosystem senast 2021. Kommissionen pekar vidare på vikten av att bibehålla eller minska fiskeridödligheten till eller under nivåerna för maximal hållbar avkastning. Bifångster ska elimineras eller minskas till en nivå som möjliggör artåterhämtning och artbevarande.

Kommissionen konstaterar att det krävs större ansträngningar för att restaurera ekosystem med sötvatten och vattendragens naturliga funktioner. Minst 25 000 km av vattendragssträckor ska återställas till fritt strömmande vattendrag före 2030.

1.2.2.5 *Invasiva främmande arter*

Etablerade invasiva arter ska hanteras så att antalet rödlistade arter som hotas av dessa ska minskas med 50 %, genom att intensifiera genomförandet av EU:s förordning om invasiva främmande arter, annan lagstiftning och relevanta internationella avtal.

1.2.3 Möjliggöra transformativa förändringar

För att möjliggöra transformativa förändringar lyfter kommissionen behovet av ökad styrning, en intensifiering av genomförandet av lagstiftning, en integrerad ansats som omfattar hela samhället med bland annat investeringar, prissättning och mätning av naturens värde samt att förbättra kunskap och utbildning.

Kommissionen kommer att införa en ny europeisk styrningsram för biologisk mångfald, som ska fastställa en färdplan för genomförandet av de åtaganden för biologisk mångfald som överenskommit på nationell, europeisk eller internationell nivå och säkerställa ett gemensamt och delat ansvar för alla relevanta aktörer.

Kommissionen anger att kärnan i strategin för biologisk mångfald till 2030 är ett fullständigt genomförande och upprätthållande av EU:s miljölagstiftning, där politiskt stöd och ekonomiska och mänskliga resurser måste prioriteras. När det gäller naturvårdsdirektiven kommer kontroll av efterlevnad fokuseras på att fullborda och effektivt förvalta Natura 2000-nätverket, liksom på artskyddsbestämmelserna och på arter och livsmiljöer som visar nedåtgående trender. Kommissionen vill stärka civilsamhällets roll som bevakare av efterlevnad och föreslår en översyn av Århusförordningen för att stärka icke-statliga organisationers ställning.

Kommissionen anger att minst 20 miljarder euro om året bör frigöras och användas för naturvårdsändamål. Enligt kommissionen krävs mobilisering av privat och offentlig finansiering på nationell nivå och EU-nivå, bland annat genom en rad olika program inom EU:s nästa långtidsbudget. En betydande andel av de 25 % av EU:s budget som avsatts för klimatåtgärder kommer att investeras i biologisk mångfald och naturbaserade lösningar. Principerna om att användaren betalar och att förorenaren betalar måste tillämpas för att förebygga och åtgärda miljöförstöring.

Kommissionen framhäver att kampen mot förlust av biologisk mångfald måste baseras på vetenskaplig kunskap, och pekar bland annat på att kommande Horisont Europaprogram ska omfatta en långsiktig strategisk forskningsagenda för biologisk mångfald och att kommissionen ska inrätta ett nytt kunskapscentrum för biologisk mångfald.

1.2.4 En ambitiös global agenda

Kommissionen anger att de globala ansträngningarna inom ramen för CBD allmänt sett har varit otillräckliga, och att EU är redo att ta en ledande roll för att komma överens om en ambitiös global ram för tiden efter 2020 vid CBD COP-15.

Kommissionen anger ett antal element som ramen bör omfatta:

- Övergripande globala mål med ambitionen att före år 2050 ha en situation där alla världens ekosystem har restaurerats, är motståndskraftiga och skyddas i tillräcklig utsträckning.
- Ambitiösa globala mål för 2030 i linje med EU:s åtaganden i denna strategi.
- En mycket starkare genomförande- övervaknings- och översynsprocess, inklusive en regelbunden översynsprocess över framstegen i riktning mot målen.
- En övergripande stödjande ram omfattande finansiering, kapacitet, forskning, innovation och teknik.
- En skälig och rättvis fördelning av den nytta som uppstår vid användningen av genetiska resurser kopplade till biologisk mångfald.

En princip om jämlikhet som bör vara inkluderande och omfatta alla berörda parter. Kommissionen kommer att stödja ett ambitiöst, rättsligt bindande avtal om marin, biologisk mångfald i områden utanför nationell jurisdiktion. Kommissionen anser också att EU bör skapa stöd för avtal om att utse tre vidsträckta marina skyddsområden i Antarktiska oceanen, inklusive Östantarktis och Weddellhavet.

Kommissionen konstaterar att EU kommer att tillämpa nolltolerans för olagligt, orapporterat och oreglerat fiske och bekämpa överfiske, inklusive genom WTO-förhandlingar om ett globalt avtal för att förbjuda skadliga fiskesubventioner.

Kommissionen anser att EU bör förespråka att havsmineral på den internationella havsbotten inte får utvinnas innan effekterna av djuphavsutvinning har utretts i tillräcklig grad.

Kommissionen kommer att säkerställa ett fullständigt genomförande och upprätthållande av bestämmelserna om biologisk mångfald i alla handelsavtal. Kommissionen kommer att vidta åtgärder för att få bukt med den illegala handeln med vilda djur och växter, bland annat genom att föreslå en ytterligare skärpning av EU:s regler för handel med elfenben.

Kommissionen konstaterar att EU kommer fortsätta öka finansieringsflödet till utvecklingsländer med avseende på biologisk mångfald, bland annat genom att öka sitt stöd till de globala ansträngningarna att tillämpa One Health-modellen², som erkänner det ofrånkomliga sambandet mellan människors hälsa, djurhälsa och en frisk och motståndskraftig natur.

Kommissionen lyfter fram att EU i allt arbete kommer att stärka kopplingarna mellan skydd av biologisk mångfald och mänskliga rättigheter, jämställdhet, hälsa, utbildning, konflikt- och rättighetsperspektiv, markinnehav samt ursprungsbefolkningar och lokala samhällen.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Strategin innebär en ökad ambition på europeisk nivå inom flera politikområden samt mer ambitiösa mål vad gäller främst miljö, klimat och hälsa. För att nå detta kommer det att krävas åtgärder och eventuellt ny lagstiftning. När detta konkretiseras och realiserats kommer det framgå vad det får för effekter på svenska regler.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Kommissionens strategi har ingen omedelbar budgetär konsekvens för Sverige då den inte innehåller konkreta förslag utan endast aviserar framtida förslag. När åtgärdsförslag konkretiseras och realiserats kan de få budgetära konsekvenser. Kommissionen anser att minst 20 miljarder euro om året bör frigöras och användas för naturvårdsändamål, bland annat genom en rad olika program inom EU:s nästa långtidsbudget.

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen stödjer att kommissionen har tagit fram en strategi för biologisk mångfald för 2030 som en del av den gröna given och att miljö- och klimatfrågorna prioriteras högt under den nya kommissionens mandatperiod.

Regeringen anser att det är positivt att kommissionen tar ett helhetsgrepp och att den har sökt att uppnå synergier med andra initiativ som omfattas av den gröna given och gemensamma mål med strategin ”från-jord-till-bord”. Regeringen anser det viktigt att strategierna på ett samstämmigt sätt bidrar till den gröna givens övergripande målsättning och att kunskapsbasen stärks.

Regeringen välkomnar på ett övergripande plan kommissionens ambition i strategin för biologisk mångfald till 2030. Strategins förslag behöver åtföljas

² <https://www.who.int/news-room/q-a-detail/one-health>

av konsekvensanalyser för EU. Konsekvenserna för Sverige behöver också analyseras. När reglering behövs på EU-nivå är det viktigt att ta hänsyn till att kostnadseffektiviteten för specifika åtgärder kan skilja sig åt mellan medlemsstater och beroende på när i tiden de genomförs. Regeringen anser att det är viktigt att strategin för biologisk mångfald beaktar även ekonomiska och sociala hållbarhetsaspekter.

Regeringen instämmer i att covid-19 pandemin har höjt medvetenheten om kopplingarna mellan vår egen hälsa och ekosystemens hälsotillstånd. En rik biologisk mångfald och dess välfungerande ekosystemtjänster bidrar till välfärd, ekonomi och hälsa. När våra samhällen ska återhämta sig är det nödvändigt att beakta både skydd och nyttjande av naturen, detta också för att stärka motståndskraften inför framtida kriser.

Regeringen välkomnar att de fem främsta orsakerna bakom förlusten av biologisk mångfald adresseras och att strategin omfattar åtgärder för sektorer med stor påverkan på biologisk mångfald.

Regeringen välkomnar att strategin tydliggör synergierna mellan klimatfrågan och biologisk mångfald och bedömer det angeläget att bland olika kostnadseffektiva lösningar även nyttja naturbaserade lösningar i syfte att använda potentialen i biologisk mångfald. Det kan innebära till exempel att anlägga eller restaurera våtmarker där så är lämpligt. Lärdomar från urfolks traditionella brukande och kunskap bör utvecklas.

Regeringen anser att bevarande och restaurering av kolsänkor kan vara en effektiv klimatåtgärd. Samtidigt får detta varken hindra ett aktivt och hållbart brukande av skogen eller en långsiktigt ökad och hållbar produktion av bioenergi, livsmedel och fossilfria material från jord- och skogsbruket.

EU är i mycket hög grad importberoende av de metaller som krävs för klimatomställningen, bland annat för elektrifiering av transportsystemet och för vindkraft. Sverige är samtidigt ett av EU:s viktigaste länder för hållbar mineralnäring och därmed en mycket viktig aktör inom EU för att säkra tillgång till hållbart producerade råvaror till EU:s industrier. EU:s nya industristrategi belyser vikten av tillgång till så kallade kritiska råvaror och aviserar en åtgärdsplan för säkerställande av tillgång till dessa samt skapande av industriell allians om råvaror. EU:s behov av metaller för klimatomställning belyser bland annat vikten av ökad återvinning och cirkulära affärsmodeller och att möjliggöra investeringar i hållbar mineralnäring inom EU samtidigt som förlust av biologisk mångfald ska minimeras och kompenseras.

Det är viktigt att EU visar ledarskap i post-2020 förhandlingarna om ett nytt globalt ramverk för FN:s konvention om biologisk mångfald (CBD), genom att själv åta sig ambitiösa mål för bevarande av biologisk mångfald. Dessa mål bör nås på EU-nivå. Sverige har undertecknat en avsiktsdeklaration om ett globalt mål om att 30 % av världshaven ska skyddas till 2030.

Regeringen anser att principerna för kommissionens sifferfasta mål om skydd av landmiljö behöver klarläggas. Regeringen ska stödja kommissionens arbete med att skapa en ökad samsyn och vägledning till vad som menas med skydd och strikt skydd samt hur andra effektiva arealbaserade bevarandeåtgärder kan bidra till att uppnå målen. Regeringen har en tydlig ambition att bevara skyddsvärda skogar antingen genom formellt skydd eller frivilliga avsättningar. Givet kommissionens förslag finns motsvarande behov av samsyn kring och definitioner av skyddsvärda urskogar och naturskogar ("primary forests" och "old-growth forests")³. Regeringen anser att hänsyn ska tas till medlemsstaternas olika förutsättningar och att arbetet ska bidra till enhetlig tolkning av målen och enhetlig återrapportering av förekomster och åtgärder så långt det är möjligt.

Regeringen anser det viktigt att EU:s skogsstrategi efter 2020 ska vara jämbördig med och av samma relevans som andra EU-strategier, däribland strategin om biologisk mångfald. Regeringen anser att det är viktigt att strategin för biologisk mångfald bidrar till insatser på EU-nivå som främjar förutsättningarna för det hållbara svenska skogsbruket, bygger på existerande definitioner av ett hållbart skogsbruk samt värnar skogens klimatnytta. Att EU:s skogsstrategi inte underordnas strategin för biologisk mångfald är av avgörande betydelse. Samtidigt ska det nationella självbestämmandet i skogliga frågor fortsatt värnas.

Regeringen anser att det finns behov av åtgärder för återställande av natur och restaurering av förstörda ekosystem, liksom för att säkerställa att försämring i bevarandetrender och bevarandestatus för skyddade livsmiljöer och arter inte sker. Regeringen anser dock att det är viktigt att innan en gemensam EU-plan kan beslutas behöver en utförlig konsekvensbeskrivning på EU nivå likväl som på medlemsstatsnivå av ett eventuellt rättsligt bindande förslag genomföras. Det är viktigt att sätta upp relevanta bevarandemål och åtgärder och att tillämpa relevant uppföljning av dessa. Vidare ska implementeringen av naturvårdsdirektiven ta hänsyn till medlemsländernas skilda nationella förutsättningar.

³ Det finns ingen enhetlig, vedertagen, internationell definition av begreppen primary forest och old-growth forests.

Regeringen välkomnar kommissionens ambition att integrera hänsynen till biologisk mångfald i jordbrukssektorn, detta behövs även för att bevara och stärka de ekosystemtjänster som jordbruket behöver. I förslaget finns det ett antal siffrerade mål som innebär en minskad användning av insatsmedel samt en styrning av markanvändningen.

Regeringen anser att obligatoriska krav på avsättning av jordbruksmark behöver kunna anpassas till lokala och regionala förhållanden. I områden med ett varierat landskap med såväl jordbruk som skogsbruk, är behovet mindre än det är i slättområden med liten variation. I skogsdominerade områden bidrar förekomsten och brukandet av jordbruksmarken till ökad biodiversitet. Principerna för vad som ska räknas in i ett mål om avsättning av mark behöver klarläggas. Vidare bör det också beaktas att vissa brukningsmetoder bidrar till den biologiska mångfalden och behöver fortgå för att de biologiska värdena ska bevaras.

En överanvändning av växtskyddsmedel och växtnäring leder till försämringar i naturmiljön. Regeringen anser att principerna för siffrerade mål behöver klarläggas och att det ska finnas en flexibilitet mellan medlemsländerna. Principen för fördelning mellan medlemsländer behöver vara lika konkurrensvillkor. Regeringen stödjer en inriktning om att undvika överanvändning av växtskyddsmedel och växtnäring i de medlemsländer där förbrukningen är hög och effektiviteten låg. Regeringen anser att varje medlemslands utgångspunkt behöver tas i beaktande. Enskilda medlemsstaters utgångspunkt kan vara mycket olika och samma siffrerade målsättning för alla kan medföra relativt liten effekt i de länder som ligger i framkant. Länder med hög förbrukning och låg effektivitet behöver sänka sin användning mest, då det ger störst miljö- och klimatnytta i förhållande till kostnader. Med utgångspunkt i det svenska generationsmålet för miljöpolitiken anser regeringen att det är viktigt att strategin genomförs utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför EU:s gränser.

Regeringen anser att fokus vid en revidering av Förnybarhetsdirektivet bör ligga på de övergripande målen, inte på detaljerade hållbarhetskriterier. Mot bakgrund av målet med ett klimatneutralt Europa till 2050 är det viktigt att fortsatt granska och undersöka behoven av att ersätta fossila bränslen med bioenergi.

Regeringen delar Kommissionens bedömning om att det krävs framsteg när det gäller att identifiera områden med markföroreningar och återställa skadad och förorenad mark inom EU. Medlemsländerna har kommit olika långt i detta arbete, Sverige har tex. redan genomfört ett omfattande

Regeringen stödjer kommissionens syn på agendan för internationell världshavsförvaltning och förslaget att ingå ett ambitiöst, rättsligt bindande avtal om marin, biologisk mångfald i områden utanför nationell jurisdiktion. Som blivande ordförande i Kommissionen för bevarande av marina levande tillgångar i Antarktis välkomnar regeringen förnyade ansträngningar att etablera marina skyddsområden i Antarktiska oceanen, inklusive i Östantarktis och i Weddellhavet. Regeringen stödjer också ett moratorium för djuphavsutvinning av mineral på havsbotten bortom nationell jurisdiktion till dess att effekterna har utretts i tillräcklig grad.

Regeringen välkomnar ett integrerat förhållningssätt med stärkta kopplingar mellan skydd av biologisk mångfald och sociala samt ekonomiska faktorer, i linje med genomförandet av Agenda 2030.

Effekterna av klimatförändringar och minskad biologisk mångfald för unionens urfolk är stor. Ett exempel är att den samiska traditionella renskötseln påverkas negativt av dessa förändringar samtidigt som den bidrar positivt till biologisk mångfald. Urfolks traditionella kunskap bör i högre utsträckning synliggöras och tillvaratas.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Medlemsstaterna har hittills haft få detaljerade kommentarer men har välkomnat strategin. Flera har uttryckt sig positivt till strategins tvärssektoriella ansats och understrukit vikten av att den antogs samtidigt som strategin ”från jord till bord”, vilket borde ge viktiga synergieffekter. Merparten av medlemsstaterna har välkomnat strategins ambitionsnivå som man på det stora hela ser som hög men realistisk.

Medlemsstaterna har ställt frågor gällande framförallt ”baseline” för mål, eventuella bördefördelningsnycklar och definitioner, bland annat definitionen på strikt skydd av natur och finansiella aspekter.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Europaparlamentet vill att EU tar en ledande roll i arbetet för en ambitiös global ram för tiden efter 2020 vid CBD COP-15, genom att trygga att 30 % av EU:s territorium består av naturliga ytor år 2030, samt att hänsyn tas till den biologiska mångfalden inom alla EU:s politikområden⁴. Ledamöterna

kräver juridiskt bindande mål både lokalt och globalt, för att öka ambitionerna avseende att bevara och återställa den biologiska mångfalden. Degraderade ekosystem ska återställas. För att trygga tillräcklig finansiering föreslår parlamentet att 10 procent av EU:s nästa långtidsbudget avsätts till bevarande av biologisk mångfald.

EU:s revisionsrätt konkluderar i sin rapport publicerat 5 juni 2020 att nuvarande gemensamma jordbrukspolitik inte har bidragit till att minska förlusten av biologisk mångfald i jordbrukslandskapet. Revisionsrätten rekommenderar kommissionen och medlemsstaterna att bland annat förstärka samordningen mellan jordbrukspolitiken och dess nytta för den biologiska mångfalden och att öka bidraget från direktstöd och landsbygdsstödet till jordbrukslandskapets biologiska mångfald

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Kommissionens strategi har inte remitterats.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Strategier i sig utgör inte ett konkret lagförslag utan kan ses som en politisk avsiktsförklaring från kommissionen avseende ett visst område. Däremot kan konkreta lagförslag följa på strategin som ett sätt att operationalisera den. Rådet kan ta fram rådslutsatser som ett svar på strategier.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Kommissionens meddelande innehåller inga konkreta åtgärds- eller lagstiftningsförslag som kan bedömas enligt subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen.

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Strategin kommer att diskuteras i rådsarbetsgrupp för miljö (WPE) den 19 juni. Därefter vidtar förhandlingar i rådsarbetsgruppen om framtagande av rådslutsatser till Miljöministermötet som är planerat till den 23 oktober.

⁴ [Europaparlamentet, nyheter](#)

